

Motion till riksdagen 2012/13:Sk277

av **Jan-Olof Larsson (S)**

Entreprenadkonto

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att införa entreprenadkonton för underentreprenörer i hela näringslivet.

Motivering

Redan 2001 redovisade Riksskatteverket i det s k riksprojektet omfattningen av svart arbetskraft inom byggbranschen (RSV Rapport 2001:9). Man konstaterar att mellan 2,5 och 3 miljarder årligen betalats ut som svarta löner enbart i pågående utredningar och härvor som identifierats. Dessutom har man uppfattningen att en mycket stor del av den organiserade handeln med svart arbetskraft i sektorn inte identifierats i projektet och uttrycker stark oro inför omfattningen.

Staten förlorar 85 procent av de svarta lönerna i uteblivna arbetsgivaravgifter, anställdas skatter och mervärdesskatt och till detta kommer kostnader för utbetalda ersättningar från Försäkringskassan och olika a-kassor till de personer som arbetat svart.

Den stora omfattningen av svarta löner har, enligt RSV, medfört att konkurrensen helt har satts ur spel. Det har blivit omöjligt för en seriös företagare att konkurrera med de företag som använder sig av svart arbetskraft. Man menar också att det inte är realistiskt att tro att vare sig myndighetens kontroll- och informationsinsatser eller den självsanering som pågår i byggbranschen är tillräckliga åtgärder för att komma till rätta med skattefusket. Vad som behövs är istället lagändringar. Något som flera europeiska länder, som Nederländerna, Norge, Tyskland, Storbritannien och Irland, redan har genomfört.

I en senare rapport, där regeringen givit RSV i uppdrag att utreda förutsättningarna för att införa ett system med skyldighet att göra skatteavdrag för

Fel! Okänt namn på

underentreprenörer (RSV Rapport 2002:6), föreslår Riksskatteverket två alternativa system med sk-entreprenadkonton för att komma till rätta med de värsta problemen inom byggbranschen.

I stort sett inget har gjorts för att komma åt problemet under hela 2000-talet.

När frågan senast behandlades så hänvisades till att frågan skulle avvaktas tills utredningen ”skärpning gubbar” redovisats och remitterats. Detta gjordes för snart 10 år sedan och ännu har inget hänt.

Då som nu vore den effektivaste metoden sannolikt att huvudentreprenören gör en obligatorisk avsättning till underentreprenörens entreprenadkonto med en viss procent av det utbetalda beloppet exklusive moms, ett sk-entreprenadavdrag. Avdraget ska i princip täcka de skatteavdrag och arbetsgivaravgifter som belöper på lönekostnaderna.

Ett alternativ till detta är, enligt RSV, ett frivilligt system där huvudentreprenören inte är skyldig att göra något entreprenadavdrag, utan istället ansvarar för efterföljande underentreprenörers betalning av skatter och avgifter. Vilket av systemen man än kommer att genomföra innebär det att möjligheterna att utnyttja svart arbetskraft kommer att försvåras betydligt.

Förslagen från RSV bör också kunna genomföras inom hela näringslivet. Utnyttjande av svart arbetskraft bland underentreprenörer är inte begränsat till byggbranschen. Inom hela näringslivet finns det åtskilliga tillfällen då hela kedjor av entreprenörer och underentreprenörer används. Vid större revisionsstopp av t ex oljeraffinaderier och kemisk industri föreligger behov hos huvudentreprenören att anlita olika underentreprenörer, t ex VVS-firmor och elfirmor. Även inom skogs-, metall- och pappersindustrin är detta vanligt. Man kan också se företeelsen inom handeln, fastighets-, hotell- och restaurangnäringen. Inom alla dessa sektorer är konkurrensen redan så snedvriden att seriösa företagare ofta får se sig utmanövrerade av icke-seriösa företag.

Omfattningen är svår att bedöma, men uppenbart handlar det om stora pengar eftersom organiserad handel med svart arbetskraft överlag nu dragit till sig även annan typ av grovt kriminella personer. Dessa agerar som företrädare och målvakter i de företag som fakturerar den svarta arbetskraften. Ett system med entreprenadkonton i hela näringslivet skulle klart begränsa deras möjligheter att hoppa från bransch till bransch. Det skulle skapa ordning och lika villkor för konkurrerande seriösa företag och dessutom generera ökade inkomster till staten.

Stockholm den 2 oktober 2012

Jan-Olof Larsson (S)